

Број: 93/2013-Д-02/2
Датум: 08.02.2013.

АГЕНЦИЈА за ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“
Генерални директор Никола Петровић
ул. Кнеза Милоша 11
тел/фах: 011/ 3241-001, 3239-908

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Одлуку о давању сагласности на Одлуку о цени коју је Савет Агенције за енергетику Републике Србије донео на 214. седници одржаној 8. фебруара 2013. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Љубо Мајић
Љубо Мајић

На основу члана 46. став 1. тачка 7) и члана 67. став 1, а у вези са чланом 37. став 1. и чланом 64. став 2. тачка 2) Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11 – исправка, 93/12 и 124/12),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 214. седници од 8. фебруара 2013. године, донео је

ОДЛУКУ

о давању сагласности на Одлуку о цени приступа систему за пренос електричне енергије

1. Даје се сагласност на Одлуку о утврђивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије I – 03 - 01, број 980/2, коју је донео Управни одбор ЈП “Електромрежа Србије”, Београд на седници одржаној 1. фебруара 2013. године.
2. Ову одлуку објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на сајту Агенције за енергетику Републике Србије (www.aers.rs)

Број:106/2013-Д-1/2

У Београду, 8. фебруара 2013. године

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Ђубо Маћић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
уз сагласност на Одлуку ЈП „Електро mreжа Србије“ о цени приступа систему за пренос електричне енергије

Уводне напомене

Јавно предузеће „Електро mreжа Србије“, Београд – као оператор преносног система електричне енергије (у даљем тексту: ЈП ЕМС), донело је, у складу са чланом 46, 67 и 72. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 57/11, 80/11, 93/12 и 124/12), а према Методологији за одређивање цене приступа систему за пренос електричне енергије („Службени гласник РС“, број 93/12 и 123/12, у даљем тексту: Методологија), Одлуку о утврђивању цена за приступ систему за пренос електричне енергије бр. 980/2 од 01.02.2013. године (допис заведен у Агенцији под бројем 93/2013-Д-02 од 04.02.2013. године) и доставио на сагласност Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција).

У прилогу наведеног акта, достављено је образложење одлуке са потребним енергетско-техничким и економско-финансијским подацима. Ови подаци се односе на планску 2013. годину. ЈП ЕМС је доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

У претходном поступку, ЈП ЕМС је 21.11.2012. доставио Агенцији на сагласност Одлуку о утврђивању цена приступа систему за пренос електричне енергије. Након увида у достављене податке, Агенција је 20.12.2012. године послала коментаре на економске табеле и тражила да јој се доставе додатне информације и образложења за поједине позиције трошкова који су надпросечно порасли. Дописом од 26.12.2012. ЈП ЕМС је доставио тражене информације и образложења. У даљем поступку, Агенција је тражила додатна образложења и усаглашавала поједине трошковне позиције, да би у својим коментарима од 28.01.2013. године заузела коначан став о свим позицијама економско-финансијских података.

Полазне основе

Све енергетске и економско-финансијске табеле које су на захтев Агенције приложене уз Одлуку, формално-технички су правилно попуњене. Економско-финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом, као и на формално-техничку исправност алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање тарифа по тарифним елементима) према Методологији.

У поступку оцене оправданости планираних трошкова пословања у 2013. години и начина исказивања њихове вредности, Агенција је имала у виду следеће:

- ЈП ЕМС је јавно предузеће, што има значаја приликом планирања одређених економско-финансијских позиција: целокупан капитал подносиоца предлога је државни капитал, трошкови зарада су под контролом надлежних министарстава, одлуку о расподели добити доноси Управни одбор јавног предузећа уз сагласност Оснивача. Оснивач није дао сагласност на Годишњи програм пословања за 2013. годину.
- ЈП ЕМС има лиценце за обављање делатности преноса електричне енергије, управљање преносним системом и организовање тржишта електричне енергије;

- ЈП ЕМС није извршио рачуноводствено интерно раздвајање рачуна. Услов за исправно израчунавање регулисаних цена приступа систему за пренос електричне енергије је исправно интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима у складу са чланом 19. Закона о енергетици. Сходно овом члану закона, а пошто ЈП ЕМС обавља регулисану енергетску делатност преноса електричне енергије и управљања преносном системом и другу, везану за одмаралишта, која се у смислу Закона о енергетици сматра неенергетском делатношћу, у обавези је да сачини годишњи биланс стања и биланс успеха за сваку делатност појединачно, без обзира на неупоредиво мања финансијска средства у неенергетској делатности.
- ЈП ЕМС није доставио појединачне годишње билансе по делатностима, али је доставио аналитику средстава и оперативних трошкова из које се могла сагледати расподела средстава и оперативних трошкова по делатностима. Уједно је сагледано да је, у складу са Законом о енергетици, вредност средстава и припадајућих трошкова умањена за вредност средстава трафостаница 110 /x kV која се преносе у власништво ЈП ЕПС, односно ПД за дистрибуцију електричне енергије и увећана за вредност средстава далековода 110 kV који се преузимају од ПД за дистрибуцију електричне енергије.

Техничке и енергетске величине

Према Електроенергетском билансу за 2013. годину, био је планиран укупни пренос од 40.900 GWh електричне енергије. Од тога, планирана испорука купцима чији су објекти повезани на преносни или дистрибутивни систем, за губитке у дистрибутивном систему и за потребе произвођача повезаних на преносни систем, износи 33.107 GWh, односно 33.694 GWh заједно са општом мерном групом и ПАП Лисином, колико износи укупна енергија која се користи за обрачун цена по Методологији. На територију Косова и Метохије планирана је испорука 2.792 GWh, суседним електроенергетским системима 2.868 GWh, док су у износу од 1.098 GWh планирани губици електричне енергије у преносној мрежи на територији Србије без Косова и Метохије. Ти губици износе 2,68% укупне енергије која је планирана да ће бити пренета у 2013. години, што је више од процента остварених губитака у 2012. години.

Сагласно поглављу IV 2.6 Методологије, Агенција је захтевала да износ планираних губитака у преносној мрежи буде одређен уз уважавање показатеља из последње три године и планираних промена у мрежи током регулаторног периода.

Остварења у периоду 2010-2012. и план за 2013. годину (за ЕЕС без Косова и Метохије)

		2010	2011	2012	2013 ЕМС	2013 Агенција
Укупно пренета енергија	GWh	41.352	42.661	40.196	40.900	40.852
Енергетски губици преноса, укупно	GWh	1.065	1.096	1.024	1.098	1.050
Енергетски губици преноса, у процентима	%	2,57	2,57	2,55	2,68	2,57
Промена % губитака у односу на претходну годину	%	-4,0	-0,2	-1,0	+4,4	+1,0
Производња прикључених електрана (без УНМИК)	GWh	37.090	36.573	34.416	35.065	35.065
Испорука суседним ЕЕС и територији под УНМИК	GWh	5.848	6.904	5.358	5.660	5.660

Имајући у виду да је у последње три године проценат губитака устаљен, ниво планиране производње електрана прикључених на преносни систем, планирану испоруку на територију Косова и Метохије и у суседне електроенергетске системе, као и предвиђене инвестиције у преносну мрежу за 2013. годину, Агенција је оценила да је оправдана стопа губитака у 2013. години 2,57%, тако да планирани губици треба да износе 1050 GWh.

Економско - финансијска анализа

Оперативни трошкови

Економско - финансијска анализа оперативних трошкова базирана је на остварењу из 2011.г., процени остварења за 2012.г., на трогодишњим (период 2009.-2011.г.) и на четворогодишњим (период 2009.-2012.г.) просецима остварења, сведеним на сталне цене 2013.г. као и на степену реализације планираних износа оперативних трошкова (остварено / планирано) у периоду 2009-2012.г. Уважена је пројектована стопа инфлације за 2013.г.

Након корекција и усаглашавања, одобрени су укупни оперативни трошкови за регулаторној период за енергетску делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом у износу од 11.955.772 хиљада динара и њихова структура је приказана у следећој табели:

000 дин

Ред. број	Позиција	Оств. 2009	Оств. 2010	Оств. 2011	Проц. 2012	Захтев ЕМС	Одобр. Агенција 2013	Индекси	
		1	2	3	4			5	6
1	Набавна вредност ел. енергије за балансирање					7.009.680*	7.009.680		
2	Трошкови материјала	290.191	337.480	362.390	478.825	713.783	436.882	61	91
3	Трошкови зарада, накнада зарада и ост лични расходи	1.702.488	1.853.067	2.108.484	2.347.401	2.489.630	2.443.294	98	104
4	Трошкови производ. услуга	613.897	607.051	550.989	793.856	1.133.313	900.736	79	113
5	Нематеријални трошкови	542.000	514.935	912.247	1.179.127	1.285.344	1.140.340	89	97
6	Део рез. за накнаде и друге бенифиције запослених који се исплаћује у рег. периоду		14.137	19.470	35.355	0*	24.840		70
7	УКУПНО (без балансирања)	3.148.576	3.326.670	3.953.580	4.834.564	5.622.070	4.946.092	88	102
8	УКУПНО (са балансирањем)	3.148.576	3.326.670	3.953.580	4.834.564	12.631.750	11.955.772	95	247

- У првобитном захтеву ЈП ЕМС-а ови трошкови нису посебно евидентирани већ су накнадно укључени на захтев Агенције

Укупни оперативни трошкови за 2013.г. нису упоредиви са укупним исказаним трошковима у претходним годинама, јер су у 2013. г. у оперативне трошкове укључени нови трошкови, а то су трошкови набавне вредности електричне енергије за балансирање од 7.009.680 хиљада динара и трошкова производних услуга од 254.200 хиљада динара (од чега се највећи део односи на купопродају енергије за надокнаду балансног одступања и ради обезбеђења сигурног рада преносног система). Трошкови ових услуга до сада нису посебно исказивани између ЈП ЕМС и ЈП ЕПС који их је обављао. У складу са законским одредбама и директивама ЕУ, они се сада евидентирају код оператора преносног система али њихов утицај на крајњу цену је скоро неутралан, јер се у приближно истом износу књиже и приходи по овом основу. Када се из укупно одобрених трошкова одбију претходно наведени трошкови, онда су оперативни трошкови за 2% виши од процењеног остварења у 2012.г. и за 12% мањи у односу на првобитни захтев ЈП ЕМС-а.

На исказани раст трошкова у 2013.г. највећи утицај је имао раст трошкова одржавања и то због нереализованих плаћања свих заосталих обавеза из 2012. године за све јавне набавке које су започете у 2012.г. а нису завршене у истој години, због дугачких процедура и рокова испоруке. Поред ових, на укупан раст оперативних трошкова значајно је утицао раст накнада за коришћење грађевинског земљишта, који су са 77.452 хиљаде динара у 2010. години порасли на 436.758 у процени за 2012.годину. односно на 438.309 хиљада динара у плану за 2013.г а на чији раст ЈП ЕМС није могао да утиче, пошто раст ових трошкова искључиво зависи од висине решења локалних самоуправа (ЈП ЕМС је документовао оправданост овог трошка достављањем свих решења по овом основу).

Агенција је одобрила ниже оперативне трошкове за 2013.г. у односу на предложене од стране ЈП ЕМС, за износ од око 676 милиона динара. У односу на предложене, одобрени су нижи трошкови: одржавања за 271.208 хиљада динара, накнада по уговору о делу за 3.500 хиљада динара, накнада по уговору о привременим и повременим пословима за 1.702 хиљада динара, помоћ радницима и породицама радника за 1.407 хиљада динара, стипендије и кредити за 1.501 хиљада динара, услуга одржавања за 73.649 хиљада динара, рекламе и пропаганде за 692 хиљада динара, истраживања за 27.900 хиљада динара, заштите на раду за 6.500 хиљада динара, заштите животне средине за 17.750 хиљада динара, осталих производних услуга за 105.491 хиљада динара, стручног образовања за 49.685 хиљада динара, осталих непроизводних услуга за 57.954 хиљада динара, осигурања имовине за 8.000 хиљада динара, осигурања запослених за 2.050 хиљада динара, чланарина за 2.361 хиљада динара, остали трошкови пореза за 29.223 хиљада динара и судски трошкови за 3.360 хиљада динара.

Трошкови регулаторне накнаде су планирани у износу од 93.338 хиљада динара. Основ за обрачун овог трошка представља 0,9% од збира оперативних трошкова (утврђених пре укључивања набавне вредности електричне енергије за балансирање и овог трошка у оперативне трошкове), трошкова амортизације и приноса на регулисана средства који се добија множењем вредности регулисаних средстава и стопе приноса на регулисана средства. Подносилац предлога је ове трошкове обрачунао у складу са Методологијом.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације су обрачунати за делатности преноса електричне енергије и управљања преносним системом у износу од 2.646.594 хиљада динара што је за 10% мање у односу на процену остарења у 2012.г. Ови трошкови се обрачунавају на постојећа регулисана средства и средства која ће се активирати у регулаторном периоду, укључујући и амортизацију средстава прибављених без накнаде. Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у износу од 2.501.013 хиљада динара за делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом (умањени за трошкове амортизације одмаралишта у власништву ЈП ЕМС и за трошкове амортизације ТС 110/x kV која се преносе у власништво ПД за дистрибуцију електричне енергије, а увећана за трошкове амортизације далековода 110 kV који се преузимају од ПД за дистрибуцију електричне енергије). Трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду, планирани су у износу од 145.581 хиљада динара за делатност преноса електричне енергије и управљања преносним системом и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду. Предложени трошкови амортизације су обрачунати у складу са Методологијом.

Регулисана средства

Регулисана средства су обрачуната у износу од 43.360.494 хиљада динара на основу нето вредности регулисаних средстава на почетку и на крају регулаторног периода.

- Бруто вредност средстава износи 143.904.171 хиљада динара, што када се умањи за вредност некретнина, постројења и опреме у припреми (12.361.828 хиљада динара) одговара процењеној бруто вредности средстава у пословним књигама подносиоца захтева на дан 31.12.2012. године

(144.900.825 хиљада динара) умањеној за бруто вредност средстава одмаралишта (74.228 хиљада динара), бруто вредност средстава ТС 110/x kV која се преносе у власништво ПД за дистрибуцију електричне енергије (14.287.875 хиљада динара) и увећаној за бруто вредност средстава далековаода 110 kV који се преузимају од ПД за дистрибуцију електричне енергије (1.003.622 хиљада динара). На исти начин, утврђена је и нето вредност средстава на почетку регулаторног периода од 51.577.985 хиљада динара која представља основ за утврђивање вредности регулисаних средстава на почетку регулаторног периода.

- Нето вредност средства прибављених без накнаде на почетку регулаторног периода износи 468.678 хиљада динара.
- Вредност некретнина, постројења и опреме у припреми и аванси дати за њихову набавку на почетку регулаторног периода, а која неће бити активирана у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна, износи 7.981.354 хиљада динара.
- Вредност регулисаних средстава на почетку регулаторног периода (нето вредност средстава умањена за средства прибављена без накнаде и средства у припреми која неће бити активирана у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна) износи 43.127.954 хиљада динара.
- Вредност регулисаних средстава на крају регулаторног периода за делатност преноса електричне енергије износи 43.593.034 хиљада динара и правилно је израчуната у складу са трошковима амортизације постојећих средстава и средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду, а која не укључују средства прибављена без накнаде и са планираним променама вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку у регулаторном периоду. Подносилац захтева је исправно приказао планирану промену вредности нематеријалних улагања (изузев goodwill-a), некретнина, постројења и опреме у припреми и аванса датих за њихову набавку и то како укупних улагања (у износу од 10.819.989 хиљада динара који одговара збиру укупних планираних улагања у 2013. години од 6.452.969 хиљада динара и средстава у припреми која ће се активирати у 2013. години од 4.367.020 хиљада динара), тако и улагања која неће бити активирана у регулаторном периоду или која нису оправдана и/или ефикасна (у износу од 3.158.712 хиљада динара) и промену вредности средстава прибављених без накнаде током регулаторног периода у износу од 222.000 хиљада динара.

Подносилац предлога је брачунао регулисана средства у складу са Методологијом.

Инвестиције

При анализи предложених инвестиција, поред података који су достављени уз захтев за цене, Агенција је користила и годишњи План инвестиција који представља део Програма пословања ЈП ЕМС за 2013. годину који је усвојио Управни одбор ЈП ЕМС.

У поступку усаглашавања, Агенција је затражила да ЈП ЕМС преиспита обим инвестиција, имајући у виду њихову реализацију у претходним годинама, а нарочито чињеницу да за неке веће инвестиционе објекте ЈП ЕМС није обезбедио довољно детаљну анализу оправданости, те да такву анализу не садржи ни План развоја преносног система за период од 2012. до 2016 (2021.) године, који је Агенцији претходно достављен. Агенција тражи да ЈП ЕМС, у том смислу, допуни десетогодишњи план развоја који ће доставити на сагласност у 2013. години, као и да на исти начин документује следећи предлог цена приступа систему за наредни регулаторни период. Уважавајући примедбе Агенције, УО ЈП ЕМС-а је кориговао план инвестиција и предвиђени износ од 7.214.220 хиљада динара умањено за 1.064.133 хиљаде динара.

Укупно планирана средства за инвестиције у 2013. години за ЈП Електро mreжа Србије износе 6.150.087 хиљада динара. Од укупних средстава, на сопствена средства ЈП ЕМС односи се 5.928.087 хиљада

динара или 96%, а на донацију Европске уније - програм ИПА 2010 односи се 3% тј. 204 мил. динара. У изворе средства за инвестиције укључена су и средства корисника система у износу од 18 милиона динара.

Инвестиције су највећим делом усмерене на повећање поузданости преносног система и сигурности снабдевања потрошача електричном енергијом и повећање могућности прекограничне размене, што је законска обавеза ЈП ЕМС као предузећа задуженог за пренос електричне енергије и управљање електроенергетским преносним системом и тржиштем електричне енергије.

По структури, инвестиције у нове капацитете за пренос електричне енергије су 2.481.000 хиљада динара, а највећи део је предвиђен за реконструкцију, адаптацију и доградњу постојећих трансформаторских станица и далековода у износу од 2.839.000 хиљада динара, што заједно износи 5.320.000 хиљада динара, односно око 87% укупно планираних инвестиција за 2013. годину.

Од укупних инвестиција, 32% средстава предвиђено је за објекте 400 kV мреже, 18% за објекте 220 kV мреже, 36% за објекте 110 kV мреже, а преостала средства за информационо-комуникационе пројекте и грађевинске реконструкције објеката. Агенција оцењује оправданим циљеве ЈП ЕМС у погледу предвиђених инвестиција (рехабилитација и проширење постојеће преносне мреже, изградња нових преносних и интерконективних капацитета и пратећих телекомуникационих и информационих пројеката), који су исказани у Плану инвестиција и превасходно се односе на обезбеђење поуздане и сигурне испоруке електричне енергије, растерећење мреже и повећање могућности регионалних размена. Из тих разлога се план инвестиција може прихватити.

Стопа приноса на регулисана средства

Стопа приноса на регулисана средства је обрачуната у висини од 6,64% за делатности преноса електричне енергије и управљања преносним системом и то применом цене сопственог капитала пре опорезивања од 9,00%, пондерисане просечне цене позајмљеног капитала од 4,00%, учешћа сопственог капитала у финансирању регулисаних средстава од 40%, учешћа позајмљеног капитала у финансирању регулисаних средстава од 60% и стопе пореза на добит од 15,00%.

Принос на регулисана средства са предложеном стопом од 6,64% за делатности преноса електричне енергије и управљања преносним системом, одбацује износ од 2.877.096 хиљада динара.

Трошкови системских услуга

Трошкови системских (помоћних) услуга су одобрени у износу од 2.010.634 хиљада динара. Висина овог трошка је утврђена у складу са ценом системских услуга коју је Агенција утврдила за 2013 годину.

Трошкови за надокнаду губитака

У складу са Законом о енергетици, почев од 01. јануара 2013, и енергија за надокнаду губитака се купује на тржишту, односно њена цена није регулисана.

Трошкови за надокнаду губитака у преносној мрежи су обрачунати у износу од 6.429.940 хиљада динара на основу одобрене количине активне енергије потребне за покривање губитака у преносном систему од 1.050 GWh и пондерисане просечне оправдане набавне цене електричне енергије за надокнаду губитака остварене на тендеру од 6,12 дин/kWh, (досадашња регулисана цена је била 3,31 дин/kWh). Ови трошкови су утврђени на основу тржишне, тендерске процедуре коју је спровео ЈП ЕМС и Агенција их је прихватила. Међутим, како тај поступак није завршен, Агенција задржава право да, у случају значајнијег одступања, у току регулаторног периода затражи промену цене приступа систему за пренос.

У процесу усаглашавања, корекцијом укупних количина губитака као и цене електричне енергије за њихово покриће, одобрени трошкови по овом основу су нижи за 758.060 хиљада динара у односу на трошкове из првобитног захтева ЈП ЕМС-а.

Остали приходи

Остали приходи су одобрени у износу од 9.298.042 хиљада динара и то по основу прихода од услуге транзита по ИТЦ механизму у износу од 326.247 хиљада динара, прихода од алокације интерконективних капацитета у износу од 1.747.550 хиљада динара, прихода по основу балансирања система у износу од 7.009.680 хиљада динара и осталих прихода у износу од 214.565 хиљада динара.

Износ прихода по основу балансирања система одговара одобреном трошку набавне вредности електричне енергије за балансирање система. Предвиђени износ на име прихода од алокације интерконективних капацитета је знатно нижи од оствареног у 2011.г. и процене остварења ових прихода за 2012.г. Оваква процена се може сматрати реалном, јер подаци о приходу из 2012. године као и приход од већ одржаних годишњих алокација за 2013. годину и месечних алокација за јануар 2013. показују тренд пада. Иако се овај тренд не мора обавезно наставити током 2013. године, може се уважити предлог ЈП ЕМС о очекиваном приходу од алокације интерконективних капацитета.

Корекциони елемент

Корекциони елемент је обрачунат као вредносни израз (новчани износ) разлике између оправданог прихода обрачунаог на начин утврђен Методологијом, а на основу остварених енергетских величина и вредности оправданих трошкова и осталих прихода у 2010. и 2011. години (претходни регулаторни периоди за које корекција није извршена) и оствареног прихода од приступа систему за пренос електричне енергије (производ реализованих тарифних елемената и важећих регулисаних цена) према годишњим финансијским извештајима ЈП ЕМС за 2010. и 2011. годину. Обрачун корекционог елемента за 2012. годину није урађен, пошто у моменту подношења захтева за цену приступа систему за пренос електричне енергије нису били расположиви подаци о оствареним енергетским величинама и финансијским извештајима у тој години.

Обрачунати износ корекционог елемента за који се умањује максимално одобрени приход за 2013.г. утврђен је у износу од -1.970.293 хиљада динара и он представља кумулирани износ обрачунаог корекционог елемента у 2010.г. од -962.826 хиљада динара који је потом пренет у даљи обрачун корекционог елемента у 2011.г. што је дало износ од -1.756.055 хиљада динара.

у 000 динара

Редни број	Позиција	Скраћенице	2011			Индекс потрошачких цена у РС	Корекциони елемент. $KE_T = (ОППР - ОПР) * (1 + I)$
			Одобрено	Оправдан приход ОППР	Остварени приход ОПР		
1.	Оперативни трошкови	ОТ _T	3.568.294	3.894.192	11.170.669		
1.1.	Регулаторна накнада	РНТ	85.327	59.388			
2.	Трошкови амортизације	А _T	2.972.024	2.853.313			
3.	Стопа приноса на регулисана средства	ППЦК	3,22%	3,22%			
4.	Регулисана средства	РС _T	45.529.455	42.746.922			
5.	Трошкови системских (помоћних) услуга	СУ _T	1.796.813	1.814.517			
6.	Трошкови за надокнаду губитака	Г _T	3.801.565	3.482.045			
7.	Остали приходи	ОП _T	2.195.826	2.988.533			
8.	Корекциони елемент	КЕ _{T-2}	-275.766	-962.826			
9.	Укупно (1.+ 1.1. + 2. + 3. * 4. + 5. + 6. - 7. + 8.)	КЕ _T	11.219.491	9.529.496	11.170.669	7.0%	-1.756.055

Да би се добио коначан износ корекционог елемента који се користи за обрачун максимално одобреног прихода за 2013.годину, овако утврђени износ увећан је за остварен индекс раста потрошачких цена у Републици Србији у 2012.г. од 12,2% и на тај начин сведен на ниво цена у 2013.г.

Овако утврђени корекциони елемент је у највећој мери последица одступања реализованих прихода од ИТЦ механизма и алокације интерконективних капацитета, који су били знатно већи у односу на планиране, односно одобрене износе за претходни период, као и чињенице да су остварене инвестиције, те сходно томе и сви зависни трошкови, били мањи у односу на оне које су планирани и одобрени.

Максимално одобрени приход

Агенција је на кориговани предлог ЈП ЕМС одобрила максимално одобрени приход за регулаторну 2013. годину у износу од 14.651.700 хиљада динара за делатност преноса и управљања преносним системом. Структура максимално одобреног прихода, на основу кога је подносилац Предлога обрачунао цену приступа систему, је приказана у следећој табели:

000 дин.			
Ред. број	Позиција	Скраћенице	Пренос електричне енергије и управљање преносним системом
1	Укупно оперативни трошкови	ОТ _т	11.955.772
1.1	Опертивни трошкови пре укључивања енергије за балансирање и обрачуна регулаторне накнаде	ОТпр _т	4.852.704
1.2	Регулаторна накнада	РН _т	93.338
1.3	Набавна вредност енергије за балансирање		7.009.680
2	Трошкови амортизације	А _т	2.646.594
3	Стопа приноса на регулисана средства (у%)	ППЦК	6,64
4	Регулисана средства	РС _т	43.360.494
5	Принос на регулисана средства (3. * 4.)		2.877.096
6	Трошкови системских (помоћних) услуга	СУ _т	2.010.634
7	Трошкови за накнаду губитака	Г _т	6.429.940
8	Остали приходи	ОП _т	9.298.042
8.1	Од тога приходи по основу балансирања система		7.009.680
9	Корекциони елемент	КЕ _т	-1.970.293
10	Максимално одобрени приход (1. + 2. + 5. + 6. + 7. - 8. +9.)	МОП _т	14.651.700

Цена приступа систему за пренос електричне енергије

Просечна укупна годишња цена приступа систему за пренос електричне енергије утврђена на основу максимално одобреног прихода и испоручених количина електричне енергије из Електроенергетског биланса за 2013. годину износи 0,435 дин/kWh.

дин/kWh

Опис	Остварене просечне цене			Ниво цене		Индекси			
	у годинама			од 1.4.2011. МОП 2010	Одобрено Агенција МОП 2013	5/1	5/2	5/3	5/4
	2009	2010	2011						
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Цена приступа систему за пренос електричне енергије	0,262	0,285	0,330	0,337	0,435	166	152	132	129

У условима када ЈП ЕПС обезбеђује системске услуге и енергију за надокнаду губитака и када то исто јавно предузеће снабдева купце који купују електричну енергију по регулисаним ценама, на ове купце се практично преносе само нето трошкови преноса, тј. нето раст цене преноса од 9,18%, као што се види у наредној табели.

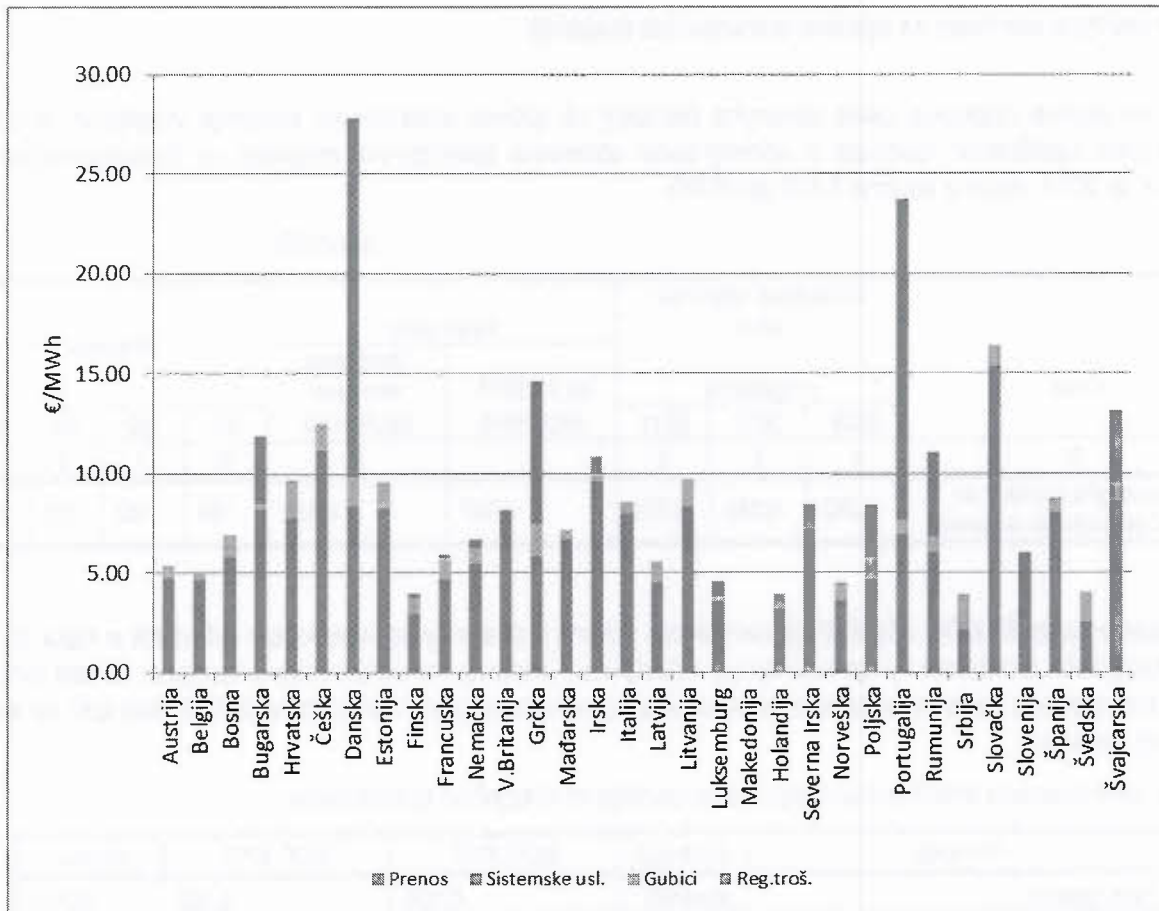
Укупна цена преноса електричне енергије се састоји из следећих компоненти:

Позиција	Јединица	МОП 2010	МОП 2013	Индекс
Нето пренос	дин/kWh	0,166	0,182	109,18
Системске услуге	дин/kWh	0,054	0,060	110,53
Губици	дин/kWh	0,114	0,191	167,07
Регулаторни трошкови	дин/kWh	0,003	0,003	108,11
Укупно	дин/kWh	0,337	0,435	129,00

Укупни раст цене од 29% је последица високог раста трошкова енергије за надокнаду губитака, док су сви остали трошкови, односно раст цена, знатно испод граница исказане инфлације у претходном периоду.

Поређењем исказане структуре цена преноса са истоветним у другим европским земљама, може се закључити да су оне у свом укупном износу још увек најниже, мада су се значајно приближиле ценама у појединим развијеним земљама (Холандија, Шведска, Финска).

Структура и односи цена преноса у појединим европским земљама су приказани у следећем графикону:

Извор података: ENTSO-E. Overview of Transmission tariffs in Europe. 2012, AERS

На основу базних тарифа за тарифне елементе и релативних односа вредности тарифа одређених Методологијом, утврђен је и достављен Агенцији ценовник за приступ систему за пренос електричне енергије:

Тарифни елемент	Тарифа	Јединица мере	Динара по јединици мере
Активна снага	Одобрена снага	kW	37,5638
	Прекомерна снага	kW	150,2554
Активна енергија	Виша дневна	kWh	0,3303
	Нижа дневна	kWh	0,1651
Реактивна енергија	Реактивна енергија	kvarh	0,1399
	Прекомерна реактивна енергија	kvarh	0,2798

На основу свега напред наведеног, прихвата се предложени ценовник.

08. фебруар 2013. године